

Številke vsake številke in
velje s poštno vred ali
v Mariboru s pošilja-
njem na dom za celo let-
no 13 D, pol leta 16 D,
četrt leta 8 D. Izven Ju-
goslavije 56 D. Naroči-
šča se pošlje na uprav-
ništvo »Slov. Gospodar-
stva« v Mariboru, Koroska
cesta 5. List se do-
pošilja do odpovedi.
Naravnina se plačuje v
gotro. — Telefon inter-
urbna št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Maribu-
ru, Koroska cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravištvu sprejema
naročila, inserate in
reklamacije.

Cene inseratov po go-
voru. Za večkratno
oglasje primeren popust.
Nezaprite reklamacije
poštine proste.

Cekovni račun poštneg-
urada Ljubljana 19.999.
Telefon interurb. št. 113.

4. številka.

MARIBOR, dne 28. januarja 1926.

60. letnik.

Naš račun.

Slov. ljud. stranka je imela preteklo leto štiri tajništva, in sicer v Mariboru, v Celju, v Murski Soboti in v Kozjem. V tekočem letu se tajništvo v Kozjem združilo s tajništvom v Celju. Tajništva so izvršila ogromno dela in so imela tudi primerno velike stroške kljub vsemu varčevanju in kljub vsej skromnosti zaposlenih članov.

Nekaj preglednih števil naj pojasni delo! Tajniki so nastopili na približno 150 shodih in sestankih. Iz pisarn je šlo nad 20.000 (dvajset tisoč) pisem in samo za pošne znamke se je izdalo nad 10.000 (deset tisoč) dinarjev. Pisarniške potrebščine: papir, kurjava, čiščenje, najemnina itd. znašajo zaokroženo 38.000 (osemintrideset tisoč) dinarjev in potni stroški približno 4000 do 5000 dinarjev. Plače naših pridnih in vestni moči za vsa tajništva znašajo 80.000 (osemdeset tisoč) dinarjev letno.

Omenjamo posebej, da je med številom pisem posebej okroglo 1500 takšnih, kjer smo dali strokovna navodila, pojasnila in pravne nasvete. Še več se je opravilo ustmeno, toda tega ne vračunamo in ne zapisujemo.

Naveden številke kažejo potrebo in upravičenost obstoja naše tajniške organizacije. Sicer pa kažejo tudi vzgledi, da vse stranke pri nas v Jugoslaviji, še bolj pa v drugih državah za politične svoje organizacije žrtvujejo neprimerno več. Tako dajejo na primer angleški delavci za svoje organizacije 5 odstotkov do 10 odstotkov vseh svojih dohodkov. Na Nemškem in Češkem približno ravno tako. Agrarci na Češkem izdajajo letno več milijonov.

Pri nas so obvezni prispevati poslanci polovico vseh stroškov, a drugo polovico moramo kriti s prostovoljnimi prispevki naših zavednih pristašev.

Dobro vemo, da so gospodarske razmere težke, toda uvidevnost naših pristašev in njihova zavednost nam dajejo jamstvo, da mirno in brez bojazni gledamo v bodočnost. Armada za obrambo političnih, gospodarskih in kulturnih zahtev slovenskega ljudstva mora obstajati, izvojevati se mora borba za jednake pravice in dolžnosti, za pošteno upravo, za red in pravičnost vsem stanovom in vsem pokrajinam v smislu in na podlagi večnih načel krščanstva. Zato je potrebna trdna in močna organizacija in zato je potrebna ta razmeroma mala žrtev članov in pristašev.

Prijatelji in somišljeniki! Ustvarili smo si zadnja leta dobro in trdno organizacijo. Bodočnost slovenskega ljudstva zahteva, da jo vzdržimo in še spopolnimo. Naši lepi cilji so vredni več kot teh skromnih

žrtev, a naši delavci zaslužijo ne samo priznanje, temveč morajo imeti za svoje pošteno delo tudi vsaj skromno plačilo.

Vodstvo Slov. ljudske stranke za Štajersko.

Boj proti klerikalizmu = boj katoliški veri.

Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike, Coolidge (Kulič), je imel v septembru lanskega leta v Washingtonu govor, v katerem je poudarjal naslednje: »Vsi naporji vlade so obsojeni na neuspeh, ako jih ne podpira vera. Jaz jemljem besedo »vera« v ožjem pomenu. Če tudi smatram duhovščino kot najpripravnejšo, da propoveda verski nauk, vendar tukaj nje nimam v mislih. Jaz sem prepričan, da dober zglede krepstih mož in žen, neki socialni stiki, zlasti pa upliv dobre, kremenite družine: vse to so moralni faktorji, ki so največje važnosti. Ne najdem drugje nikjer ozbiljnega leka za moralne težave, ki pritiskajo modernemu družbo, kakor samo v veri. Brez nje gre vsaka vrsta vzgoje in vsaka oblika vladavine sigurnemu neuspehu nasproti. Rešitev nam ne more priti kakor po požrtvovalnosti, požrtvovalnost sama pa je bistvo vere. Ako bo javnost vedno boljše razumela to resnico in ako jo bo duhovščina dalje propovedovala, bo iz tega prišlo nebrojno koristi za nas vse. Edino na ta način: z obnovljenjem in pojačenjem naše vere, bomo mogli razširiti in poboljšati moralno in duhovno življenje našega naroda. Brez vere bo naša civilizacija (omika), če tudi bi bila najslabjajša, sigurno propadla.« Tako je govoril predsednik države, v koji prebiva 110 milijonov ljudi. Tako je govoril državnik, ki si je v svesti svoje velike naloge in ki je prepričan, da svoje naloge ne more izvršiti, ako njega in državno vlast ne podpira v javnosti vera, verska moralna načela.

Drugačno pa je stališče slovenskih liberalcev. Ljudje, ki se zbirajo okoli »Jutra«, »Narodnega Dnevnika«, »Kmetijskega lista« in raznih socialnodemokratskih glasil, hočejo veri zabraniti pravico, da bi imela kakšno besedo v javnem in političnem življenju. Njihovo stališče je: vera v cerkev, javnost in politika pa pripada nam svobodnimislencem. Vera se naj briga za življenje onstran groba, na tem svetu pa si bomo življenje uredili sami, in sicer tako, kakor mi hočemo.

To je pagansko stališče, ki vodi v propast poedince in države. Naša stranka, ki hoče dobro posameznikom in celi državi, propoveda veljavnost krščanskih načel na javno in politično življenje. To je dosledno katoliško in

to tudi odgovarja zdravi, s strastmi nepokvarjeni pameti, kakor dokazujejo zgoraj navedene besede predsednika Zedinjenih držav. Liberalci in socialni demokratje pa to imenujejo in psujejo klerikalizem.

Nedavno je poslanec dr. Hohnjec na kratko ugotovil in raztoimacil važnost in veljavo krščanskih verskih in moralnih načel za program in delo naše stranke v članku, ki ga je tudi naš list objavil v zadnjem svojem broju. Članek je liberalce in svobodnomislence hudo spravil pokonci. To je dokaz, da je zadel v črno. Za liberalce so katoliška načela v javnosti, uporaba teh načel za državno ureditev in za politiko grozota in strahota. Za nje je država molzna krava, in zato zahtevajo za sebe popolno komando nad državo. Kdor pa je proti njim, njega proglašajo za sovražnika države.

Tako dela »Jutro«, ki v vsakem broju klerikalce proglašajo kot protidržavne elemente. Pri tem niti ne pomišlja na škodo, ki jo v svoji sebični strasti dela državi, ako jo hoče spraviti v nasprotje z ogromno večino katoliškega ljudstva. Pa kaj je liberalcem za državo in za zadovoljnost državljanov! Država smo mi: tako kričijo liberalci, mi hočemo v njej voditi glavno besedo, mi hočemo od nje imeti glavno korist. Kdor je proti nam, ta je proti državi!

Iz tega se vidi, da so v istini proti državi, proti pravi njeni ideji in pravemu njenemu cilju raznobarni naši liberalci in socialisti. S svojo strastno borbo proti klerikalizmu, to je: proti uveljavljenju krščanskih načel v javnem in državnem življenju, hočejo pokriti svoje grde samopašne namene.

So tudi proti veri, če tudi se tega očitka krčevito branijo. V dokaz za to hočemo danes samo še navesti članek »Narodnega dnevnika« z dne 22. januarja. V tem članku se je omejeni list, ki hoče delati »Jutru« konkurenco v povečanju centralizma, zaletel ne samo v programatično izjavo dr. Hohnjeca, marveč tudi v rimskega papeža. Ni mu prav, da je papež upeljal praznik na čast Kristusu Kralju, ter napada papeževo okrožnico, v koji Pij XI. versko resnico o Kristusu Kralju ugotavlja, dokazuje in tolmači ter iz nje izvaja nauk za javno življenje. Kar se tiče javnega življenja, nima papež ničesar predpisovati, tu so gospodarji gospodje liberalci in svobodnimislenci, ki nočejo ničesar slišati o Kristusu kot Kralju na tem svetu. Za vse posvetne stvari, tako piše »Narodni dnevnik«, je odločilna ter bo tudi ostala volja naroda (to je volja gospodov liberalcev). To mora Cerkev spoštovati, ali pa bo tudi država uveljavila svojo avtoriteto (oblast) tudi na drugih poljih.

Kakor je razvidno iz teh besed, preti »Narodni dnevnik« Cerkvi z državno vlastjo, in to v zadevi, ki je

LISTER.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Ine in Clayton sta šla na sprehod po vrtu. Beseda jima ni kaj gladko tekla. Oba sta čutila, da je dozorel trenutek, ko se je bilo treba odločiti za jasen da ali ne. Po vsak se je bal začeti.

Claytona je mučilo ljubosumje. Njegov nasprotnik se je utegnil vsak hip vrniti in bal se je, da mu ne bo kos v tekmi za Ino. Treba ga je bilo prehiteti in mu izpodkopati tla.

Dobro je poznal Inino slabo stran. In ko sta hodila po vrtu in govorila vsakdanje, brezpomembne reči, je hitel pripravljati svoj načrt in zlagati primerne besede za odločilni napad na njeno srce.

Pa tudi Ine je mislila težke misli.

Trzan se bo vsak hip vrnil in prvo ugodno priliko, to je vedela, bo porabil ter ji stavil odločilno vprašanje. Bala se ga je. Nepremagljiva sila je izhajala iz njega. Ali se ji bo znala ustavljati? In vendar ni moglo biti —.

Vedno jasneje se ji je zdelo da umeva svoje nagnjenje do mladega junaka džungle.

Ali je bilo kaj druga ko trenutno navdušenje, ko občudovanje njegovih silnih moči, njegove spretnosti in gibčnosti, njegove junaštva —? Kateremu mlademu, slabotnemu dekletu bi ne udarilo srce burneje vpricho mladega junaka, ki se zaradi nje golih rok vrže na leva, katero dekletu bi ne čutilo hvaležne naklonjenosti do mo-

ža, ki je zaradi nje junaški tvegat življenje in jo rešil gotove smrti —!

Navdušenje, občudovanje telesnega junaštva, hvaležnost, — to pa še ni bila ljubezen, ki zadostuje za zakonsko srečo. Seve, v džungli je sodila drugače. Čar džungle jo je omamit in bi bil omamit vsako drugo.

Pa Wisconsin ni bila več džungla, čar džungle se je razblinil in »neznani beli junak«, nekdanj ožarjen s slavo nepremagljivega zmagovalca nad levi in gorilami, je stal pred njo v krotki modni obleki pariškega kroja, govoril francoski, se olikano vedel in bil prav tak, kakršni so vsi drugi mladi ljudje.

Romantika džungle je izginila, kaj pa je ostalo mesto nje na »junaku« —?

Svojih silnih mišic seve ni izgubil, kakor je pokazal nastop s Canlerjem. Pa taki nastopi v kulturnem, urejenem svetu niso več pomenili junaštva, ampak nasilje —.

Kdo ji je jamčil, da bi se taki prizori ne utegnili ponoviti še tudi v zakonu —? Kaj bo počela z možem, ki je znal neljubega človeka enostavno dvigniti od tal in ga vrčti skozi okno —?

Kdo ji je jamčil, da ima njen junak iz džungle poleg telesnih moči tudi potrebno izobrazbo duha in srca, velikodušnost, rahločutnost, požrtvovalnost in druge lastnosti, ki so podlaga zakonske ljubezni, zakonskega medsebojnega razmerja —?

»V srcu sem še vedno divja žival«, — tako je dejal Ine se ga je bala.

In tedaj je govoril Clayton.

»Ine«, je dejal mehko, »Canlerja ni več, svobodni ste! Dolg tudi lahko plačate. Ni vam treba mojega denarja.

Rekli ste, da me spoštujete, da sem vaš prijatelj —. Ali ni mogoče, res ni mogoče, da bi našli v svojem srcu še vsaj tudi iskrico ljubezni za mene?«

Ine si je zakrila obraz.

»Ali mislite na — Trzana, Ine?« je nadaljeval.

»Premislite si dobro, preden se vežete nanj!

Kdo je ta človek? Kdo so njegovi starši? Kako je prišel v džunglo? Niti sam ne ve!

Po vsej verjetnosti utegne biti ubegel kaznjeneec iz kake evropske kolonije v Afriki, ali pa vsaj potomec kakega takega begunca. Dokaz temu je njegova gladka francoščina, ki jo je iz umljivih vzrokov spodaj v Afriki zatajil, in pa njegovo olikano vedenje.

In na takega človeka se hočete vezati, Ine? Nikar ne mislite, da vam ga hočem očrnilil. Priznavam, da je junak, kakršnega še nisem videl, da nam je mnogo dobrega storil. Toda končno — v smrtni nevarnosti smo bili in vsak pošten človek pomaga bližnjemu v takih položajih.

Toda — ali je to njegovo zgolj telesno junaštvo že tudi jamstvo, da ima potrebne značajne lastnosti, ki jo zahteva dobro vzgojeno deklet od svojega bodočega moža —?«

Tako je govoril Clayton. Ine pa se je čudila, kako se ujemajo njuni nazori —.

Pogledala je izza prstov po Claytonu in se praševala, ali bi res ne bilo mogoče da bi ga ljubila, vsaj toliko, kolikor je bilo potrebno za skupno življenje.

Zakaj ne, si je mislila. Nobenega pogreška ni našla na njem, vedno je bil prijazen, miren, — pravi gentleman. Vsako dekletu bi bilo ponosno nanj.

In ko ji je črez nekaj časa rahlo potegnil roke z obraza, jih obdržal ter vprašal: »Ine, osrečiti vas hočem, bodite moja žena!« — tedaj je šepnila komaj slišni »Da!« —

Za oplemenjevanje polti za negovanje telesa

se je tisočkrat pokazalo koristno, pa bo tudi našim čitateljem vedno dobro poslužilo. Da se doseže bela čista polt: Elsa tekoče lilijsko mleko daje obrazu mladeniško svežino, din. 18.20. Najfinejši puder lepote dr. Klugera, din. 27.50.

strogo cerkvenega in verskega značaja. Ali je treba bolj-šega in jačjega dokaza, da je liberalizem proti veri in Cerkvi ter da njegova borba proti klerikalizmu ni nič drugega nego borba proti katolicizmu v javnem življenju?

Radič in Pucelj za nova bremena.

Dva tisoč 446 milijonov dinarjev za vojaštvo.

Gotovo se še vsi naši ljudje spominjajo, kako so Radičevi agitatorji pri zadnjih volitvah agitirali na tihem med mladimi volilci. Govorili so: »Kdor hoče republiko, bo volil Radiča.« Za »repa«, samo za »repa« so govorili. In na skrivnem so Radičevi agitatorji širili novico: »Ako bomo volili Radiča, bo militer odpravljen.« Mnogi so verjeli tem hinavskim lažem.

Po volitvah in sicer dne 27. marca, je Pavle Radič govoril v narodni skupščini za vojsko. Izjavil je v imenu Stefana Radiča in njegove stranke približno takole:

»Mi Radičevci smo zadovoljni s sedanjo vojaško ureditvijo. Neše mnenje je, da bi naj bili moški celo življenje pod vojaško dolžnostjo.«

Torej jasno je: Radičevci so nameravali in grdo nalagali ljudi glede republike in še prav posebno pa glede vojaštva.

Dne 20. januarja se je zgodilo zopet nekaj, kar mora biti najbolj zakrknjenim Radičevcem odpreti oči. Ta dan je vojni minister predložil proračun za vojsko, ki znaša letos 2.446.000.000 dinarjev. Toliko zahteva vojni minister od davkoplačevalcev, da plačajo za armado. Poslanca Slov. ljudske stranke Pušenjak in Kulovec sta odločno govorila proti in zahtevala, naj se vojaško breme zniža. Ali Radičevci in Pucelj so potegnili z vojnim ministrom in dali svoje glasove v finančnem odboru za ogromna bremena.

Naš poslanec Pušenjak je obsojal, da ima armada sedaj 2 vojvoda in 172 generalov, 3 žandarmerijske generale in brez števila penzioniranih generalov. Ko je postal Radič minister, je bilo imenovanih nad 60 novih generalov. Pucelj in Radičevi poslanci niso prav nič govorili proti strašnim izdatkom za vojsko. Molčali so in glasovali za vse, kar je minister zahteval.

Kaj pravite k temu zaslepljenici, ki še držite na Radičevu in Pucelju vero? Ali Vas nič ne grize? Ali ne pljujete v lastno sklepa. Ali odobravate vse to? Ali je to Radičevo delo za kmeta, za vojaka, za ubogo ljudstvo?

Mi pravimo: Država mora imeti svojo obrambo proti sovražnikom. Ali ta obramba mora biti poceni in taka, da se ne bo fante po železnici vozilo nad 1000 km daleč doli v Makedonijo. Število generalov in oficirjev ter število vojaštva se mora znižati. Tudi službena doba se mora zmanjšati. Potem bo vsak vojak zadovoljen in naša armada bo dobra.

»Jako značilno —! Zelo značilno —! Kakor sem rekel, gospod Filander! Boj za obstanek je temeljni zakon življenja. Mislite na hrošča! Ni pa treba, da telesno močnejši vedno premaga slabiča. Zvit, prekanjen, rešimo hudoben človek bo izpodrinil tudi orjaka —.«

Tako je primodroval na vrt profesor Porter s svojima spremljevalcema, Ine pa je planila početu naproti. »Oče, že spet ste nam naredili toliko skrbi! Tako smo vas iskali!«

»Beži beži, ljubo dete! In ne teri si glave s stvarmi, ki jih ne razumeš! Znanstvenik mora tvegati življenje za vedno Midva z gospodom Filandrom na primer —.«

»Gospodična Ine, se je oglasil Filander, »zahvalite se tule gospodu Trzanu, da smo ga našli! Da nima takega dobrega nosu, še sedaj bi ga iskali in kdo ve, če bi ga vohče našli!«

»Nosu —?«

»Da. Navohal ga je.«

Smejali so se, Ine pa je šaljivo dejala:

»Gospod Trzan je še pač vedno nekdanji junak džungle!«

»Seveda«, je rekel Trzan. »Človek pač ne more tako hitro pozabiti, česar se je v mladosti navadil.«

Ine in Clayton sta se pomenljivo pogledala. Trzan je pogled opazil in si naredil iz njega celo zgodbo. —

Se tisti večer je dobil Ino na samem. Brez dolgega uvoda ji je rekel:

»Ine, naj se stvar razčisti! Saj veste, po kaj sem prišel. Zapustil sem svojo ljubljeno svobodno džunglo, šel sem v svet, s trudom sem se učil vsega, kar potrebuje omikan človek, žrtvoval sem neomejeno svobodno življenje pragozda, ki mi je bilo nad vse drago, ter se dal vkovati v tesne, ozke, nevajene sponse, ki v njih živite ljudje med svetom, vse to sem storil in še mogo-

Puder za dame, din. 4.40. Lepotica bela in rdeča, din. 5.30. Zoper rdeče, razpokane roke: Elsa glicerin lepote, din. 10.80. Zoper bledico v licu slabokrvnih, slabotnih žen in otrok: Fellerjevo pravo, okusno ribje olje, din. 22. Elsa kina železno vino, din. 16.50. Zoper slabim rastu las in prehlaj: Elsa cvet za lase, din. 27.50. Za odstranitev nepotrebnih las: Elsa depilatorij, din. 34. Za snežnobele zobe: Elsa voda za usta, din. 16.50. Zoper kurje oči: Elsa

Te razmere se morajo spremeniti. Zalostno je to, da Radič in Pucelj nočeta pomagati, da bi se kaj popravilo in spremenilo pri armadi.

Zopet novi dokazi, da Radičevci in z njimi oženjeni samostojneži tu doma ljudem sipljejo prazne obljube, a v Beogradu v vladi in v parlamentu glasujejo za vojsko.

Direktor Andrej Zmave, Maribor:

Zakaj sem purist.

(Pred novim enotnim vinskim zakonom.)

V naših bivših avstrijskih pokrajinah je še danes veljaven stari avstrijski vinski zakon od leta 1907. V sedanji republiki Avstriji imajo zdaj že novi vinski zakon, ki je bil potreben radi temelito izpremenjenih razmer v tamkajšnjem vinskem gospodarstvu, v naših bivših madžarskih pokrajinah se še uporablja stari madžarski vinski zakon, drugod v naši državi pa nemara vsaj iz večine nobeden, ker ga ondot nimajo, razen morda nekoga o živilih.

Stari Avstriji je leto dni pozneje sledila Nemčija, ki pa svoj vinski zakon tudi prilagoduje med tem jako izpremenjenim razmeram in potrebam.

Vprašanje vinskega zakona v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev je neurejeno ter je že skrajni čas, da se reši enotno za celo državo. Tak enotni vinski zakon je danes v početnem štadiju priprave. Za podlago naj bi se vzela n. pr. novi avstrijski vinski zakon, ki bi se moral temeljito predelati, kakor zahtevajo naše posebne razmere v celokupnem vinskem gospodarstvu. Tako bi prišli najbrž ob sodelovanju vseh zanimancev: vlade, strokovnjakov, producentov, konsumentov, vinskih obrtnikov in vinskih trgovcev.

Eno glavnih in najbolj kočljivih vprašanj pri tem je: ali naj odklonimo umetni dodatek sladkorja, odnosno alkohola, vode, morebitnih kemikalij in ostanemo pri naravnemu vinu (puristi), ali ne? Ali naj domače vinske pridelke z omenjenimi dodatki umetno izboljšujemo (?), pomnožujemo in tako prirejamo nenaravna ali deloma umetna vina?

Vodo že kar vnaprej odklanjam (a nikakor ne za mešanje z vinom pri mizil), sicer pa skušam danes na kratko utemeljevati samo svoje staro puristično stališče glede do datka sladkorja k moštu, odnosno alkohola (seveda etilnega) k vinu.

Drugače resni možje nasprotnega mišljenja, osobito nekateri zastopniki vinske trgovine, trdijo in skušajo dokazati, da pri nas ne gre brez industrijskega sladkorja in alkohola v vinski kleti, češ, da so drugače mnoga vina neužitna in sploh neuporabna, tako pred vsem v severnem pasu vinarstvu včasih z močno kislim in malosladkim grozd nim pridelkom.

V Dalmaciji zopet tožijo, da težko konservirajo vina, ki imajo sicer obilo alkohola, a premalo kisline, ki se jim mora torej umetno dodajati. Benaška vina imajo zopet dru-

več bi storil — zaradi vas, Ine! Prišel sem k vam čez daljno morje, pol sveta sem prepotoval, da sem našel vas. Zaradi vas hočem postati vse, karkoli zahtevate —.

Ine, prosti ste, osrečiti vas hočem, vas morem, — bodite moja ženala!

Mirno je govoril in rahlo. Pa iz njegovega glasu je donela vsa njegova mlada, sveža sila, vsa njegova globoka iskrenost, vso dušo je položil v njene besede.

Prvikrat ga je Ine čula tako govoriti. Prvikrat je gledala v globine njegove ljubezni. To je bila zares velika, močna požrtvovalna ljubezen —.

Ali ni zagrešila usodno zmoto, da je tako ljubezen odklonila? Se ni zmotila, ker je mislila, da tale človek iz pragozda nima zanjo dovolj velikodušnosti, požrtvovalnosti —?

Ali se ni prenačila, ko je dala Claytonu besedo —?

In povrh, kako bo sprejel njeno odpoved, on, ki je toliko žrtvoval zaradi nje? Ali ga ne bo bolelo, da ga bo po tolikih žrtvah pognala nazaj v divji pragozd —?

In vendar vkljub vsemu — ali je smela, mogla sprejeti njegovo žrtve? Ali ni tvegala vse, če bi se zvezala z njim, z neznanim tujim človekom, ki je do pred kratkim bila njegova domovina — džungla?

Težki, hudi dvomi so ji trgali srce, v očeh jo je zaskelelo, obrnila je glavo in si zakrila obraz z rokami.

Mirno je čakal, niti genil se ni. Počasi se je obrnila, mu pogledala v zveste oči — in povedala mu je vse, svoje dvome, svoje pomisleke, se obtožila svoje usodne obljube, ki jo je dala Claytonu, svoje srce je izsula pred njim, ničesar ni prikrila.

Dolge je molčal Trzan. Nazadnje pa je krotko rekel:

Premalo časa sem še med ljudmi, da bi vas razumel. Priznali ste, da me ljubite, tudi te veste, da vas

turistovski obliž, din. 0.60 in Elsa turistovska tinktura, din. 11. Za Vaš blagor: Elsa mentolni klinčič din. 10, Elsa Kolonjska voda din. 16.50, Elsa gozdni vonj za sobe din. 16.50. Zavojnina in poštnina se računa posebej. Brez posebnih stroškov samo, ako se naroči v istem zaboju s slavnim domačim sredstvom Fellerjevim »Elsafluodom« pri lekarnarju Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 342, Hrvatska.

gačne pomanjkljivosti, vendar pa vemo, da se uspešno uporabljajo za mešanje z drugimi primernimi vini in take mešanice so potem kaj uporabne za trgovino itd. itd.

Stari avstrijski vinski zakon dovoljuje pogojno slajenje moštov in je bil razmeram bivše Avstrije koliko, toliko primeren, sedanji avstrijski vinski zakon je v mnogih ozi-rih drugačen, vendar pogojno slajenje tudi dovoljuje, kar je ob premajhni vinski produkciji Avstrije za lastne potrebe končno bolj umljivo kot kedaj prej; kajti Avstrija producira vina jedva za dunajski želedec, drugo mora uvažati. Vendar pa je slišati od tamkaj glasove, ki ne odobrujejo slajanja ter porogljivo povdarjajo, da bo Avstrija dobivala že itak dovolj izboljšano (?) vinsko kapljico od nas, če postane kateri dosedanjih naših osnutkov — vinski zakon. (Avstriji so o naših razmerah dobro poučeni!)

Nemški vinski zakon dovoljuje razna »izboljšanja« vina, tedaj tudi dodatek sladkorja in celo vode (do 20%) k moštu; to pa potem niso več pristna, naravna (naravna) vina in se ne smejo pod tem imenom ponujati, odnosno, prodajati.

Strogo puristična pa so slejkoprej vsa znamenitejša nemška vinarska posestva, privatna kot državna, ki so največje pripomogla k odličnemu vinskemu gospodarstvu Nemčije in katera čuvajo sloves nemških naravnih vin širom sveta; njih združenja (kakor n. pr. »Vereinigung Rheingauer Weingutsbesitzer« v Mainz-u) so stare ugledne organizacije producentov, ki imajo odločen vpliv na domači kot na tuji vinski trg uprav radi svojega odločnega vinskega purizma. Vinarske zadruge (malih vinarjev), ki se nekaj časa niso držale tega načela, so slabe izkušnje kmalu spreobrile v navdušene puriste, kar so seveda še danes.

Tedaj tudi Nemci pijejo rajši naravna vina, tem rajši, čim boljše so; toda oni so tudi preračunljivi narodni gospodarji. Nemčija producira samo pičlo 2 milijona hl vina na leto, a rabi ga nemara še dvakrat toliko iz inozemstva. Da se ta uvoz kolikor mogoče zmanjša v interesu državne gospodarstva, dovoljuje Nemčija poleg izboljšanja (?) tudi pomnoževanje lastnega pridelka.

Ali imamo v naši državi vzrokov, da bi sledili Avstriji ali celo Nemčiji glede vinskega zakona?

Jugoslavija je tako srečna, da ji vinska trta nudi obilo vsega, kar rabi dobro prirodno vino, da naša država z največjim pridom ostane puristična. Seveda bodi vinska trta le tam, kamor sodi, in pa v rokah umnega vinarja in kletarja. Med drugim so prerane trgatve pri nas najbolj škodljive, da gredo leto za letom milijoni kilogramov naravnega sladkorja z nezrelim grozdem po zlu.

Grozdni sok in potem vino je tako mnogotere sestave, da je današnja znanost še ni in je še dolgo ne bo mogla povsem razkriti in spoznati. In človek si domišlja, da bo s sladkorjem ali alkoholom in z vodo vse popravil, česar vinu manjka od matere narave. Smešna domišljija! Če umetno posegamo v ustvarjanje narave pri vinu, ga kvarimo in edino lepo prirodno ravnotežje v njem rušimo, da nam

ljubim jaz. Pa vkljub temu ne morete biti moja žena —! Čudne so postave, ki vladajo človeško družbo —.

Ne bom silil v vas, Ine. Saj želim le eno, vašo srečo. In če mislite, da ne morete biti srečni z — divjakom iz džungle in da vas čaka sreča le ob strani Claytonovi, pa bom tej vaši sreči žrtvoval tudi svojo ljubezen. Da ste le vi srečni —!

Avto je prihrumel pred hišo in njunega pogovora je bilo konec.

Nekdo je prihitel po stopnicah.

»Ali ne stanuje tu gospod Trzan?« je vprašal.

»To sem jaz.«

»Nujno brzojavko prinašam. Iz Baltimora so je poslali k nam, takoj sem moral sestiti v avto ter vas poiskati. Iz Pariza je prispela po prekomorskem kabelu.«

Trzan je vzel pismo in raztrgal ovoj.

Arnot mu je brzojaviljal.

Bral je:

»Odtiski so dokazali, da si sin lorda Grey-stoke. Častitam!

Arnot.«

Tudi drugi so prišli gledat, kdo se je pripeljal tako pozno.

Clayton je radovedno vprašal:

»Brzojavko ste dobili iz Pariza? Važne družinske zadeve, kajne?«

»Da«, je suho odgovoril Trzan.

Za hip je obviselo njegovo resno oko na Claytonu, Tule je stal njegov tekmeč! Slaboten, bledoličen mladič —.

Ali mu naj pokaže brzojavko?

(Dalje prihodnjik.)